

[Arbejds- og socialministeren.]

ning af forsorgslovens § 30. Efter denne fortolkning og den senere af Højesteret godkendte praksis indeholder § 30 i sin nuværende skikkelse bl. a. hjemmel til tvangs-anbringelse på arbejdsanstalt af personer, der ikke egner sig til kontant forsørgelse, særlig arbejdsmodvillige personer. Frihedsberøvelse, der blot er begrundet i arbejds-uvilje eller hensynet til den mest effektive forsørgelses måde, kan imidlertid ikke henføres under noget af de i konventionen opregnede undtagelsestilfælde, hvor frihedsberøvelse er hjemlet.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til arbejds- og socialministeren, for at han kan fremsætte det anmeldte lovforslag.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensens): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.*

Som det vil være det høje ting bekendt, er der siden krigens afslutning i flere tilfælde gennemført ret væsentlige forbedringer af alders- og invaliderenten her i landet, forbedringer, der udover den pristalsregulering, som til stadighed er blevet gennemført, er kommet samtlige rentemodtagere tilgode. Jeg tror, det er rigtigt at nævne, at der desuden ved en lang række love er ydet rentemodtagerne eengangstillæg dels forud for gennemførelsen af de større forbedringer, dels ved bortfald af forskellige rabatordninger, dels også til udglatning af de ujævnheder, som reguleringen efter pristallet år for år kunne indebære. På dette sidste område har regeringen draget omsorg for, at alders- og invaliderenten nu er genstand for en halvårlig regulering efter detailpristallet, nemlig pr. 1. oktober og pr. 1. april, og jeg tror ikke, man fra nogen side mener, det vil være praktisk at søge gennemført en lovbunden pristalsregulering med kortere intervaller end 1/2 år.

Regeringen er imidlertid opmærksom på, at rentemodtagernes kår er vanskelige. Vi ved, at både alders- og invaliderentemodtagerne for den overvejende dels vedkommende hører til den gruppe, der har

de mindste indtægter. Det er derfor kun naturligt, at rentemodtagerne ønsker deres kår forbedret, således som de har givet udtryk for ved forskellige henvendelser til regering og rigsdag, og således som det er fremdraget under debatter i det høje ting.

Ved bedømmelsen af alders- og invaliderentemodtagernes kår i dag har det ikke kunnet undgå opmærksomheden, at man har været inde på at drage sammenligninger med andre befolkningsgrupper. Det kan måske i denne forbindelse have interesse, at hvis man pr. 1. april 1938 ville sætte aldersrenten for et ægtepar f. eks. i købstæderne til 100, ville renten pr. 1. april 1952 for det samme ægtepar udgøre 331. Hvis man på tilsvarende måde satte arbejdslønnen og de lavest lønnede tjenestemænds indtægt til 100 i 1938, ville tallene for disse to grupper pr. 1. april 1952 være henholdsvis 253 og 258. Med udgangspunkt i 1. april 1938 ville detailpristallet pr. 1. april 1952 have stået på 203.

Når man ser hen til, at alders- og invaliderenten har været pristalsreguleret igennem så lang tid, og at der desuden er opnået meget væsentlige forbedringer for rentemodtagerne ved de ændringer, der blev gennemført med stor tilslutning på rigsdagen i 1945 og i 1947, kan resultatet af denne sammenligning ikke undre. Det er min opfattelse, at der næppe i de tal, jeg her har anført, kan findes et argument for en væsentlig stigning i alders- og invaliderenten. På den anden side har regeringen fundet, at det under hensyn til de økonomiske forholds lidet afklarede karakter og til den velvilje, som alders- og invaliderentemodtagerne altid har kunnet regne med fra lovgivningsmagtens side, kan være rimeligt at yde dem en økonomisk håndsækning, og regeringen har derfor ønsket at fremsætte det foreliggende lovforslag.

Der vil herefter blive ydet enlige rentemodtagere 40 kr. og ægtepar, når begge ægtefæller oppebærer rente, 80 kr., der kommer til udbetaling sammen med renten for marts 1953. Jeg vil gerne i denne forbindelse understrege, at vi ved at fastslå tidspunktet 1. marts 1953 har imødekommet det ønske, der ofte har været fremsat fra denne talerstol, om at give kommunerne rigelig tid til at kunne lægge